

Володимир Івасюк.

Олексів, 1971), натомість увійшла до наступного – сольного музичного фільму Софії Ротару «Пісня завжди з нами» (реж. Віктор Стороженко, 1975), Володимир Івасюк є автором тексту пісні «Залишені квіти», музику ж до неї написав Валерій Громцев і т. д.

Попри те, команда «Загону кіноманів» створила незалежний і щирий фільм, який захоочує до пізнання теми, а також демонструє відчуття матеріалу і вказує на його актуальність та ідентичність в умовах сучасного культурного багатоголосся. Фільм скеровує фокус уваги на «феномен Івасюка», гарантуючи тим продовження цього явища у нових піснях та кінофільмах – популярній культурі, що оточує нас серед буднів сучасності, формуючи її стилістику у перспективі стати епохою, як це відбулося з творчістю Володимира Івасюка і його часом.

Від редакції: 8 вересня 1922 року рішенням Київради проспект Героїв Сталінграда, який перетинає з півночі на південь весь Оболонський район Києва, було перейменовано на проспект Володимира Івасюка. Ще раніше, восени 2021 року, з'явилося повідомлення, що режисер Тимур Яценко приступає до роботи над ігровим фільмом «Червона рута» про Володимира Івасюка, проект підтримав Український фонд культури (чи продовжується робота – на жаль, поки невідомо).

Пам'ятник Володимирові Івасюку у Львові. 2011. Скульптор Сергій Олешко, архітектор Михайло Ягольник.

Лицарська фентезі-казка

Орина Челакова

«Джура-королевич»

Автор сценарію Сергій Ухачевський

Режисер Антон Гойда

Оператор Сергій Головащук

Художник Шевкет Сейдаметов

Художниця з костюмів Надія Кудрявцева

Композитори Віталій Кандиба та Владислав Курач

Актори: Максим Самчик, Таїсія-Оксана Шурук, Аліна Коваленко,

В'ячеслав Довженко, Олексій Вертинський, Віталій Салій,

Костянтин Темляк, Олександр Кобзар, Михайло Кукунок, Євген

Олійник, В'ячеслав Хім'як, Володимир Ращук.

Україна, 2022, прем'єра – на X КФ «Чілдрен фест», червень, 2023

Фільм розповідає про сина короля Юрія Хороброго та королеви Софії. Під час державного перевороту, який влаштував брат королеви Софії Егерт разом з могутнім лихим чародієм Кранком, мати врятувала хлопчика. Невдовзі королевича знаходять козаки, всиновлюють та залишають, аби виховати як власного сина та джуру¹. Минають роки, Іванко росте, і в день свого 16-річчя дізнається, що він – королевич і має очолити вирішальну битву з узурпатором Егертом, який шукає Іванка, щоб вбити, адже лише після цього в його руках зосередиться вся влада в королівстві.

У фільмі сильний акторський склад, залучено багато акторів для масових сцен. Захоплення викликали ролі антагоністів: самопроголошений король-блазень Егерт (Костянтин Темляк) та могутній чародій Кранк (Віталій Салій). Роль чародія вийшла об'ємна і філософська. Віталій Салій вдало передав внутрішній світ і стан свого персонажа – спостерігача з вічним життям, що глузує з людей. Образи українських козаків, які наділені рисами мужності та незламності, також вразили з перших хвилин фільму. Актори відіграють важливу роль у сприйнятті фільму, вони є чинником, що формує його оцінку.

У фільмі жанру фентезі засадничим елементом є чари та магія, що створюються за допомогою комп'ютерної графіки та спеціальних технологій. Якісну комп'ютерну графіку складно зробити, аби магія виглядала по-справжньому, щоб глядачі, насамперед діти, повірили тому, що відбувається на екрані. «Джура-королевич» вражає справжньою магією, яка органічно вжилася у природний та фантазійний світ, а подекуди доповнила портрети головних героїв.

¹ Джура – зброєносець, учень у козацької старшини.

Зйомки проходили на Рівненщині, Житомирщині та в Києві. Головний об'єкт – Тараканівський форт у Рівненській області: саме там міститься головний палац короля. Тішать пейзажі, зокрема, чудовий епізод, де в лісі гуляють закохані Іванко та Марічка: тут єднаються кохання та краса природи. Цікаво показано взаємодію з природою, коли Іванко пірнає у воду й одразу виринає, але вже дорослим. Тараканівський форт влучно зіграв роль середньовічного палацу короля. Місцевість підібрана точно, вона переносить глядачів у атмосферу середньовіччя.

Високим є професіоналізм акторів-каскадерів у трюках та битвах. Битви займають значне місце в сюжеті та заворожують своєю майстерністю, спритністю, масштабністю і підіймають глядацький інтерес. Оскільки це все-таки дитяче кіно, обійшлося без надмірної крові, що зовсім не погіршило сцени боротьби. В моменти запеклих битв та масштабних сцен кордон між екраном та глядачем зникає, й ми ніби опиняємося у вирі найзапеклішого бою, де вирішується доля королівства та вічна проблема світу на прикладі маленького міста: що переможе, добро чи зло?

Гумор розряджає напружену атмосферу. Наприклад, коли козаки знайшли малого Іванку у човні й вирішили залишити у себе, один з козаків запитав: «А як же ми пояснимо, звідки дитя?» – на що інший козак відповідає: «Ну як, як і всі діти, у капусті знайшли, лелека приніс». Або епізод, коли ті самі козаки, перебуваючи між світами, дають хабаря у вигляді тютюну перевізнику душ, аби той відтермінував їхню смерть, бо треба врятувати світ від зла. Іванко, побачивши своїх братів, зрадив і запитав, як вони вибралися з того світу, на що ті відповіли: «Корупція, синку». А завершили свій жарт, коли потрібно було повертатися до перевізника. На питання сумного Іванка: «А як же ваша корупція?» – відповіли: «З корупцією треба боротися, сину». Та не можна обійти увагою негативні риси фільму. Дуже важливі для зображення певного місця і часу декорації, і якщо вони виглядають неправдоподібно, то зменшують насолоду від перегляду. Декорації, які не вписувалися в зображення та загальну атмосферу фільму, були, зокрема, у королівському палаці. Навпаки, у поселенні селян та козаків декорації такого ефекту не викликали.

Головний герой – Іванко-королевич – залишився загадкою. В його образі не прослідковується боротьба зі злом, немає бажання продовжити справу батька, врятувати свій народ. Головний герой має очолити боротьбу зі злом, в його очах має палати вогонь мужності та помсти за батька, в серці має бути жага до життя, до справедливості, дух нескореності, що допомагає іти вперед та не здаватися, продовжувати справу батька, врятувати народ, бо він – остання надія на порятунок королівства. Та цього немає, а вирішальну боротьбу зі злом ведуть другорядні персонажі. Козаки завзято б'ються зі слугами Кранка та Егерта, Марічка, кохана Іванка, визволяє з неволі королеву Софію, яка потім визволяє воїнів короля, що були також у в'язниці.

Іванко в цей час перебуває у царстві мертвих, бо його убили під час першої сутички з Кранком та слугами. Там він зустрічається зі своїм загиблим батьком, і момент зустрічі

був гарним та сумним. Проте головний герой – це форма, яку забули наповнити змістом. У нього немає характерних рис та епічних сцен, окрім останньої, де він вбиває Егерта без захисного медальйона, який має захищати королевицю від злих чар Кранка – тим самим показали, що треба вірити у власні сили, а не в магію медальйона. Якби не цей момент, то можна було б сказати, що головного героя і не було у фільмі. Якщо це фільм для дітей, то діти несвідомо орієнтуються або порівнюють себе з головним героєм, чи хочуть бути, як він, а тут порівнювати ні з чим.

Загалом, «Джура-королевич» – хороший фільм для дітей, які, можливо, й не помітять мінусів, а захопляться сценами бою, поспостерігають за боротьбою добра та зла. Попри мінуси, в підсумку фільм потішив та приніс задоволення.

Кадр з фільму «Джура-королевич». Режисер Антон Гойда. 2022.

Михайло Кукунок у фільмі «Джура-королевич».